

Grutto's vliegen het gebied rond om hun jongen te beschermen.

REPORTAGE In de Castricumerpolder hebben de weidevogels het wél goed

'Wij houden het hier lekker drassig voor grutto en Kievit'

Weidevogels zoals de grutto en de Kievit hebben het al jaren moeilijk in Nederland. Door het droge voorjaar hebben ze het nog zwaarder. Het weidevogelgebied in de Castricumerpolder vormt echter een uitzondering. Daar zorgen de vrijwilligers van stichting De Hooge Weide ervoor dat het gebied leefbaar blijft, ook in droge periodes. „De grond is hier ontzettend drassig.”

Marije de Leeuw
marije.deleeuw@mediahuis.nl

Castricum ■ Een stuk of vijf grutto's vliegen luid piepend over het weidevogelgebied tussen Castricum en Uitgeest. Ze achtervolgen een kraai die uit is op hun jongen. „Dit is de luchtmacht van het weidevogelgebied”, lacht Rienk Slings, voorzitter van stichting De Hooge Weide.

Al 25 jaar beheert hij, samen met andere vrijwilligers het natuurgebied van 120 hectare, dat bestaat uit drie grote weidegebieden in de Castricumerpolder (tussen Castricum, Heemskerk en Uitgeest) en een stukje botanisch terrein in Bakkum. „Dit doen ze in deze periode van het jaar vaak, om hun jongen te beschermen”, vervolgt hij. Er zitten een stuk of zeventig

jonkies op dit perceel, schat Slings. Overvliegende grutto's- het is een beeld dat je in andere delen van Nederland niet zo vaak ziet. Weidevogels hebben het zwaar in ons land. Zo is de gruttopopulatie van 100.000 paren in de jaren zestig teruggelopen tot een stuk of 20.000-25.000, stelt Slings. En de grutto is niet de enige, benadrukt hij. „De populatie van de veldleeuwrik nam sinds de jaren zestig bijvoorbeeld ook met 95 procent af.”

Funest

Door het droge voorjaar zijn de leefomstandigheden voor weidevogels nóg zwaarder geworden. Vorige week dat de weidevogelbescherming Nederland waarschuwde vorige week dat de weidevogelregulering is voor veel vogelsoorten, omdat er daardoor minder voedsel voor de vogels is. „Klopt”, beaamt Slings, al kan

„**Het boerenland is op dit moment zo droog, het is net één brok cement**”

hij alleen spreken over weidevogels. „Het boerenland is op dit moment zo droog, het is net één brok cement. Weidevogels moeten voor hun voedsel met hun snavels in de grond kunnen, om er wormen en insecten uit te halen. Kuikens eten namelijk 10.000 insecten per dag. Ze kunnen nu alleen die droge, harde grond niet in”, verklaart de voorzitter van de stichting.

De droogte in het boerenland vormt vooral een risico voor de jonkies, legt hij uit. „Die kunnen niet vliegen. Hun ouders moeten ze een tijd lang onbewaakt achterlaten, op zoek naar plekken waar ze wél voedsel uit de grond kunnen halen: bij meren en plassen. Dat is een risico voor die kleintjes, er liggen bijvoorbeeld kraaien op de loer.”

In het weidevogelgebied van De Hooge Weide zijn de omstandighe-

den veel beter. Daar zorgen de zes vrijwilligers van de stichting ervoor dat het leefgebied, ondanks de droogte, nat genoeg blijft. Op sommige plekken is het zelfs zo drassig, daar is het net alsof de regen met bakken uit de lucht is gevallen.

„Het beetje regen van de afgelopen week heeft dit niet veroorzaakt”, zegt Slings, terwijl zijn schoenen vies worden van de blubber. „Om de gebieden goed nat te houden is veel meer nodig.”

Daarom heeft stichting De Hooge Weide drie molens in het gebied staan, en een aantal waterpompen. Die zorgen ervoor dat het land nat genoeg blijft. „Voor ons is dit vrij makkelijk te regelen”, vertelt Slings bij een van die molens. „We hoeven ze alleen aan te zetten en het water stroomt zo het gebied in.”

Niet elk jaar is het overigens zo

„**Dat is het geluid van een gele kwikstaart, een weidezangvogel. O, daar is ie!**”

droog, vervolgt de vogelliefhebber. De afgelopen jaren zijn er ook flink wat natte periodes geweest, dat veel beter is voor de weidevogels. „Begin vorige eeuw was het normaal dat een groot deel van laag Nederland onder water stond in het voorjaar. Maar door de klimaatverandering krijgen we te maken met meer extremen, dus ook met periodes van extreme droogte.”

Gele kwikstaart

Een vrolijk getjilp klinkt in de buurt. „Wacht even”, zegt Slings, voordat hij verder vertelt. Hij staat stil en kijkt om zich heen. „Dat is het geluid van een gele kwikstaart, een weidezangvogel. O, daar is ie!” Slings wijst op een kleine vogel, met een knalgele buik, in de verte. „Hij kan hier meer dan genoeg insecten vinden om zijn jonkies te voeden, daarom is hij zo vrolijk. De gele kwikstaart doet het de laatste

jaren ook in de rest van Nederland goed, behalve op het boerenland.”

Voor weidevogels zou het beter zijn als alle weilanden in Nederland zo nat worden gehouden als in het gebied van De Hooge Weide, legt Slings uit, maar zo simpel werkt dat meestal niet. „Voor boeren is het niet handig als het land te nat is. Want met een natte ondergrond is het lastig om met machines het land op te gaan”, verklaart hij.

Agrarisch natuurbeheer

Toch kunnen boeren wel wat doen, denkt de vogelliefhebber: agrarisch natuurbeheer. „Ze kunnen contact opnemen met agrarische natuurverenigingen die natuurmaatregelen, zoals het nat houden van hun gebieden, subsidiëren. Dit maakt het boerenland veel bewoonbaarder voor weidevogels”, aldus de voorzitter.

Met molens wordt het gebied drassig gehouden, vertelt Rienk Slings, voorzitter van stichting De Hooge Weide.

FOTO'S: JIFOTO/VINCENT DE VRIES